

Opinia Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie wytycznych dla transeuropejskich sieci telekomunikacyjnych, uchylającego decyzję nr 1336/97/WE

COM(2011) 657 final – 2011/0299 (COD)

(2012/C 143/24)

Sprawozdawca: **Antonio LONGO**

Parlament Europejski, w dniu 15 listopada 2011 r., oraz Rada, w dniu 30 listopada 2011 r., postanowiły, zgodnie z art. 172 i art. 304 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, zasięgnąć opinii Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie

wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie wytycznych dla transeuropejskich sieci telekomunikacyjnych, uchylającego decyzję nr 1336/97/WE

COM(2011) 657 final – 2011/0299 (COD).

Sekcja Transportu, Energii, Infrastruktury i Społeczeństwa Informacyjnego, której powierzono przygotowanie prac Komitetu w tej sprawie, przyjęła swoją opinię 3 lutego 2012 r.

Na 478. sesji plenarnej w dniach 22–23 lutego 2012 r. (posiedzenie z 22 lutego) Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny stosunkiem głosów 126 do 1 – 4 osoby wstrzymały się od głosu – przyjęła następującą opinię:

Niniejsza opinia jest częścią pakietu złożonego z pięciu opinii opracowanych przez EKES w sprawie **instrumentu „Łącząc Europę”** i związanych z nim wytycznych opublikowanych przez Komisję Europejską w październiku 2011 r. W skład pakietu wchodzi następujące opinie: **TEN/468 (Instrument „Łącząc Europę”**, sprawozdawca: Raymond HENCKS), **TEN/469 (Wytyczne dla transeuropejskich sieci telekomunikacyjnych**, sprawozdawca: Antonio LONGO), **TEN/470 (Wytyczne w sprawie transeuropejskiej infrastruktury energetycznej**, sprawozdawca: Egbert BIERMANN), **TEN/471 (Wytyczne dotyczące transeuropejskiej sieci transportowej**, sprawozdawca: Stefan BACK) i **TEN/472 (Inicjatywa w zakresie obligacji projektowych**, sprawozdawca: Armin DUTTINE).

1. Wnioski i zalecenia

1.1 Realizacja celu określonego w agendzie cyfrowej dla Europy, polegającego na wdrożeniu szerokopasmowej, dostępnej dla wszystkich infrastruktury cyfrowej o dużej przepustowości – z wykorzystaniem technologii stacjonarnych i bezprzewodowych – wiąże się z koniecznością zastosowania środków eliminujących tzw. cyfrowe wąskie gardła, czyli blokady powodowane brakiem łączności i interoperacyjności technicznej, oraz środków niwelujących różnice między poszczególnymi obszarami i kategoriami społecznymi zarówno na poziomie krajowym, jak i unijnym.

We wniosku w sprawie wytycznych dla transeuropejskich sieci telekomunikacyjnych Komisja przedstawiła szereg projektów będących przedmiotem wspólnego zainteresowania, dotyczących rozwoju sieci szerokopasmowych i infrastruktury usług cyfrowych. Mają one pomóc pokonać przeszkody na drodze do jednolitego rynku cyfrowego i stanowić odpowiedź na brak inwestycji w sieci szerokopasmowe w Europie (w porównaniu z konkurentami).

1.2 Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny popiera więc decyzję Komisji dotyczącą zastosowania instrumentu „Łącząc Europę” i uważa w szczególności, że zobowiązanie w sprawie sieci szerokopasmowych stanowi w dużym stopniu właściwą i konkretną reakcję na wymogi zapisane w Europejskiej agendzie cyfrowej, odnoszącą się do niewystarczających nakładów inwestycyjnych w te sieci ⁽¹⁾.

1.3 Zgodnie ze stanowiskiem przedstawianym wielokrotnie w poprzednich opiniach, EKES jest przekonany, że upowszechnienie dostępu do szerokopasmowego internetu stanowi kluczowy warunek rozwoju nowoczesnej gospodarki i jest nieodzownym elementem w procesie tworzenia nowych miejsc pracy, poprawy spójności, budowania dobrobytu i działania na rzecz włączenia cyfrowego mieszkańców oraz całych obszarów znajdujących się w niekorzystnym położeniu gospodarczo-kulturowym ⁽²⁾.

1.4 Określenie celów i priorytetów w projektach będących przedmiotem wspólnego zainteresowania pozwala spełnić podstawowe wymogi w zakresie optymalnego wykorzystania zasobów finansowych i realizacji ściśle określonych założeń, pomagając jednocześnie we właściwej alokacji funduszy.

W tym kontekście ważne jest, by projekty, które mają zostać objęte finansowaniem, odpowiadały potrzebom upowszechniania wzajemnych połączeń między krajowymi sieciami telekomunikacyjnymi i zapewnienia ich interoperacyjności, gdyż bez spełnienia tych warunków prawdziwie jednolity rynek cyfrowy nie mógłby funkcjonować.

1.5 EKES zaleca Komisji zachowanie maksymalnej ostrożności i surowego rygoru w doborze kryteriów warunkujących

⁽¹⁾ Opinia w sprawie instrumentu „Łącząc Europę” (Zob. str. 116 niniejszego Dziennika Urzędowego).

⁽²⁾ Opinia EKES-u w sprawie refleksji na temat usługi powszechnej w dziedzinie komunikacji elektronicznej, Dz.U. C 175 z 28.7.2009, s. 8; oraz opinia EKES-u w sprawie poprawy kultury informatycznej, umiejętności informatycznych i e-integracji, Dz.U. C 318 z 29.10.2011, s. 9.

wyбір projektów, które mają zostać objęte finansowaniem. Fundusze powinny zostać przeznaczone na zagwarantowanie łączności transeuropejskiej, ze szczególnym uwzględnieniem obszarów peryferyjnych. Powinny także pomóc małym i średnim przedsiębiorstwom w uzyskaniu dostępu do cyfrowej gospodarki oraz sprzyjać poprawie spójności społecznej. Aby spełnić te wymagania i przekazać stosowne informacje instytucjom oraz obywatelom, Komisja powinna opracować sprawozdanie okresowe na temat wykorzystania funduszy.

1.6 EKES wyraża zaniepokojenie niejasnym brzmieniem art. 5 ust. 6, który nadaje Komisji szerokie uprawnienia „do przyjmowania aktów delegowanych zmieniających opis projektów będących przedmiotem wspólnego zainteresowania określonych w załączniku”. Należy bezwzględnie unikać ocen o charakterze politycznym (zob. art. 5 ust. 7 pkt b), gdzie wspomina się o „nowych priorytetach politycznych”) oraz nacisku ze strony lobbystów. Na poparcie zasługują za to kryteria dotyczące innowacji technologicznych, wartości dodanej i realizacji celów. EKES nalega, by akty delegowane miały określony termin obowiązywania i dotyczyły konkretnych kwestii.

1.7 EKES uważa za istotne, by finansowane projekty były zgodne z zasadą neutralności technologicznej, która ma zasadnicze znaczenie dla prawdziwie otwartego internetu ⁽³⁾.

1.8 Fundusze powinny być przeznaczane na rozwiązania oparte na sieciach otwartych, charakteryzujących się swobodnym dostępem, nieograniczonym żadną formą dyskryminacji. Z rozwiązań tych powinni mieć prawo korzystać nowi operatorzy, technologie leżące u ich podstaw winny być maksymalnie wydajne, a koszty z nimi związane powinny kształtować się na poziomie akceptowalnym przez obywateli i przedsiębiorstwa.

1.9 EKES ma też nadzieję, że Komisja będzie lepiej zarządzać funduszami przewidzianymi w rozporządzeniu, skutecznie koordynując ich alokację z rozdziałem środków przeznaczonych na realizację innych celów, a także unikając zaniechania i powielania działań.

1.10 Należy jak najszybciej utworzyć mapę zasięgu na poziomie europejskim, krajowym i regionalnym – która zostałaby zaaprobowana przez Komisję – w celu zdefiniowania obszarów pozbawionych dostępu do szerokopasmowego internetu oraz zachęcenia inwestorów publicznych i prywatnych do podejmowania nowych zadań.

1.11 Aby wzmocnić interoperacyjność między sieciami telekomunikacyjnymi, ważne jest również rozpoczęcie współpracy z krajami trzecimi i organizacjami międzynarodowymi.

1.12 EKES ponownie podkreśla swoje przekonanie, iż bezwzględnie konieczne jest włączenie zapisów o dostępie do

internetu do przepisów dotyczących usługi powszechnej ⁽⁴⁾. Uważa, że jest to jeden z priorytetów z punktu widzenia konkurencyjności i włączenia społecznego w UE. W oczekiwaniu na realizację tego celu każdemu obywatelowi należy zagwarantować publiczny lub prywatny dostęp do sieci szerokopasmowej w przystępnej cenie.

2. Kontekst i treść

2.1 Dnia 29 czerwca 2011 r. Komisja przyjęła nowe wytyczne dla transeuropejskich sieci telekomunikacyjnych i opublikowała propozycję dotyczącą nowych wieloletnich ram finansowych na okres 2014–2020 ⁽⁵⁾. Przewiduje ona utworzenie nowego, zintegrowanego narzędzia (instrumentu „Łącząc Europę”) służącego inwestowaniu w priorytetową infrastrukturę Unii w zakresie transportu, energii i telekomunikacji. Całkowity budżet na dofinansowanie ze środków wspólnotowych o wysokiej wartości dodanej wynosi 50 mld EUR, z czego 9,2 mld EUR przeznaczono na sieci i usługi cyfrowe, podczas gdy realne zapotrzebowanie szacuje się na co najmniej 270 mld EUR.

2.2 Poza tym Komisja proponuje wprowadzenie obligacji projektowych (tzw. *project bonds*), które mają zwiększyć możliwości pozyskiwania środków w sektorze publicznym lub prywatnym i zredukować ryzyko dla inwestorów reprezentujących strony trzecie. Tym sposobem budżet UE zostanie wykorzystany do zaopatrzenia Europejskiego Banku Inwestycyjnego w kapitał przeznaczony w części na pokrycie ryzyka podejmowanego przy współfinansowaniu projektów dopuszczonych do realizacji. Budżet UE ma tu stanowić swoistą gwarancję, aby EBI mógł sfinansować rzezzone projekty, przy czym bank musi wziąć na siebie pozostałe ryzyko. W fazie pilotażowej (lata 2012–2013) 20-milionowy budżet, pochodzący z redystrybucji środków niewykorzystanych w realizacji europejskich programów telekomunikacyjnych, zostanie przekazany do EBI, którego zadaniem będzie – zgodnie z oczekiwaniami Komisji – zmobilizowanie innych inwestorów publicznych lub prywatnych.

2.3 Wytyczne Komisji w sprawie transeuropejskich sieci telekomunikacyjnych zawierają zbiór wskazówek obejmujących cele i priorytety dotyczące sieci szerokopasmowych i infrastruktury usług cyfrowych w dziedzinie telekomunikacji. Opracowano je w celu:

- zwiększenia konkurencyjności gospodarki europejskiej, szczególnie małych i średnich przedsiębiorstw;
- propagowania wzajemnych połączeń i interoperacyjności sieci krajowych oraz dostępu do nich;
- rozwijania jednolitego rynku informatycznego.

⁽³⁾ Jeszcze nieopublikowana w Dz.U. opinia EKES-u w sprawie neutralności sieci oraz opinia EKES-u w sprawie pierwszego programu dotyczącego polityki w zakresie widma radiowego oraz w sprawie: „Internet szerokopasmowy w Europie: inwestycje na rzecz rozwoju opartego na technologiach szerokopasmowych”, Dz.U. C 107 z 6.4.2011, s. 53.

⁽⁴⁾ Opinia EKES-u w sprawie refleksji na temat usługi powszechnej w dziedzinie komunikacji elektronicznej, Dz.U. C 175 z 28.7.2009, s. 8; opinia EKES-u w sprawie europejskiej agendy cyfrowej, Dz.U. C 54 z 19.2.2011, s. 58; opinia EKES-u w sprawie pierwszego programu dotyczącego polityki w zakresie widma radiowego oraz w sprawie: „Internet szerokopasmowy w Europie: inwestycje na rzecz rozwoju opartego na technologiach szerokopasmowych”, Dz.U. C 107 z 6.4.2011, s. 53; a także wiele innych opinii.

⁽⁵⁾ Komunikat „Budżet z perspektywy »Europy 2020«”, COM(2011) 500 final.

2.4 Głównym celem rozporządzenia jest ograniczenie przeszkód, które utrudniają dokończenie procesu tworzenia jednolitego rynku cyfrowego, co ma nastąpić poprzez zapewnienie dostępu do sieci oraz do infrastruktury publicznych usług cyfrowych. Należy podjąć starania o wyeliminowanie negatywnych aspektów występujących na poziomie podaży, czego przejawem są: duża liczba bankructw, spadek inwestycji w obszarze sieci szerokopasmowych oraz mało rentowne usługi publiczne, takie jak: e-zdrowie, elektroniczne dowody osobiste, e-zamówienia i ich interoperacyjność transgraniczna. Popyt na usługi ma szansę wzrosnąć tylko wtedy, gdy wszyscy obywatele uzyskają dostęp do sieci cyfrowych.

2.5 W pakiecie wniosków przewidziano innowacyjne instrumenty finansowe do wspierania (z wykorzystaniem efektu dźwigni) inwestycji publicznych i prywatnych. Instrumenty te mogą również służyć współfinansowaniu dotacji w sektorach infrastrukturalnych i pomóc w realizacji – do roku 2020 – celów nakreślonych w agendzie cyfrowej dla Europy, która mówi o powszechnym dostępie do sieci na poziomie 30 Mbps i przynajmniej 50 procentach rodzin korzystających z łączy o przepustowości przekraczającej 100 Mbps.

2.6 Priorytety dla projektów będących przedmiotem wspólnego zainteresowania:

- superszybkie sieci szerokopasmowe gwarantujące przepustowość nie mniejszą niż 100 Mbps;
- sieci szerokopasmowe łączące wyspy i peryferie z centralnymi regionami Unii, zapewniające przepustowość rzędu co najmniej 30 Mbps;
- wsparcie dla platform usług podstawowych w dziedzinie infrastruktury usług cyfrowych;
- działania umożliwiające osiągnięcie synergii i interoperacyjności między różnymi projektami będącymi przedmiotem wspólnego zainteresowania w dziedzinie telekomunikacji;
- projekty stanowiące przedmiot wspólnego zainteresowania mogą również obejmować usługi elektroniczne uprzednio realizowane w ramach innych programów wspólnotowych, takie jak program ISA („Rozwiązania interoperacyjne dla europejskich organów administracji publicznej”);
- aby propagować interoperacyjność między sieciami, przewiduje się podjęcie współpracy z państwami trzecimi i organizacjami międzynarodowymi;
- Komisja wnioskuje o uzyskanie pełnomocnictwa na czas nieokreślony, co pozwoli jej wprowadzić zmiany opisu projektów będących przedmiotem wspólnego zainteresowania (lista w załączniku).

3. Uwagi ogólne

3.1 Działając na podstawie jednolitej wizji strategicznej i pragnąc stworzyć synergię, Komisja po raz pierwszy proponuje konkretne narzędzie finansowe dla trzech sektorów: transportu, energii i telekomunikacji. To nowe podejście ma wielkie znaczenie i może stać się dla państw członkowskich wzorem prowadzenia polityki infrastrukturalnej. Poza tym biorąc pod

uwagę cel utworzenia inteligentnych sieci – zrównoważonych i wzajemnie połączonych – instrument „Łącząc Europę” przyczyni się do urzeczywistnienia jednolitego rynku europejskiego. Przy założeniu wiarygodności projektów infrastrukturalnych i ograniczeniu ich profilu ryzyka, pojawi się możliwość pozyskania dodatkowych środków zarówno z sektora publicznego, jak i prywatnego.

3.2 W nowym scenariuszu podkreśla się szczególne znaczenie sieci i usług szerokopasmowych. EKES wielokrotnie wskazywał na potrzebę zapewnienia właściwego dostępu obywateli do szerokopasmowego internetu oraz na konieczność maksymalnego wykorzystania przez użytkowników pojawiających się możliwości poprzez zapewnienie realnej konkurencji między operatorami, opartej na polityce państw członkowskich polegającej na wspieraniu inwestycji w infrastrukturę oraz innowacje⁽⁶⁾.

3.3 Inwestycje w dziedzinie telekomunikacji, a zwłaszcza inwestycje w infrastrukturę sieci szerokopasmowych i usług cyfrowych, są podstawowym warunkiem osiągnięcia trwałego, inteligentnego wzrostu gospodarczego Unii, który będzie sprzyjał włączeniu społecznemu. Zobowiązanie finansowe oraz rozporządzenie wykonawcze, o których mowa, przybliżają osiągnięcie celu określonego w agendzie cyfrowej (do roku 2020 wszyscy powinni mieć zagwarantowany dostęp do internetu o przepustowości co najmniej 30 Mbps, natomiast przynajmniej 50 % ludności do internetu o przepustowości 100 Mbps).

3.4 Decyzja Komisji w sprawie „łączenia Europy” stanowi pozytywną reakcję na zastrzeżenia EKES-u⁽⁷⁾ dotyczące „mało precyzyjnych” planów działania nakreślonych w komunikacie dotyczącym „Europejskiej agendy cyfrowej” i niewystarczającej liczby inwestycji w sieci telekomunikacyjne, wynikającej często ze słabych perspektyw zysku w obiektach użyteczności publicznej oraz z obiektywnych trudności, z którymi borykają się regiony peryferyjne. Problemy te są poważną przeszkodą na drodze do utworzenia szybkiej, jednolitej i zrównoważonej europejskiej przestrzeni sieciowej, do której dostęp uzyskują samorządy lokalne, obywatele, firmy i podmioty sektora non-profit.

3.5 Zgodnie ze stwierdzeniami przedstawianymi w poprzednich opiniach EKES jest przekonany, że upowszechnienie dostępu do szerokopasmowego internetu stanowi kluczowy warunek rozwoju nowoczesnej gospodarki i jest nieodzownym czynnikiem służącym budowaniu dobrobytu i włączeniu cyfrowemu obywateli oraz całych obszarów znajdujących się w niekorzystnym położeniu gospodarczo-kulturowym⁽⁸⁾. Należy pamiętać, że w komunikacie z 20 marca 2006 r. pt. „Niwelowanie różnic w dostępie do łączy szerokopasmowych”⁽⁹⁾ stwierdza się, że „duże rozpowszechnienie dostępu szerokopasmowego stanowi kluczowy warunek rozwoju nowoczesnej gospodarki oraz jeden z istotnych aspektów strategii lizbońskiej”.

⁽⁶⁾ Opinia EKES-u w sprawie sieci łączności elektronicznej, Dz.U. C 224 z 30.8.2008, s. 50.

⁽⁷⁾ Opinia EKES-u w sprawie europejskiej agendy cyfrowej, Dz.U. C 54 z 19.2.2011, s. 58.

⁽⁸⁾ Opinia EKES-u w sprawie refleksji na temat usługi powszechnej w dziedzinie komunikacji elektronicznej, Dz.U. C 175 z 28.7.2009, s. 8 oraz opinia EKES-u w sprawie poprawy kultury informatycznej, umiejętności informatycznych i e-integracji, Dz.U. C 318 z 29.10.2011, s. 9.

⁽⁹⁾ COM(2006) 129 final.

3.6 Konieczność silnego zaangażowania europejskiego w omawiany sektor została wyraźnie i jednomyślnie podkreślona na pierwszym Zgromadzeniu Agendy Cyfrowej, zorganizowanym w Brukseli w dniach 16–17 czerwca 2011 r. pod przewodnictwem wiceprzewodniczącej Komisji Neelie Kroes. Zgromadzenie to przyciągnęło ponad tysiąc zainteresowanych podmiotów⁽¹⁰⁾: dostawców treści internetowych, producentów sprzętu komputerowego, inwestorów i operatorów telekomunikacyjnych z największych światowych firm. Uczestnicy Zgromadzenia podzielili opinię Komisji, zgodnie z którą stosowany obecnie model inwestycji w dziedzinie telekomunikacji nie przyczynia się w wystarczający sposób do upowszechniania przystępnego cenowo internetu szerokopasmowego najwyższej jakości (elementy zasadnicze: szybkość, stabilność, zrównoważony koszt, powszechna dostępność). Odnośnie do tej sprawy, EKES uważa, że warto byłoby przeanalizować sytuację w Indiach, gdzie rząd federalny ogłosił zamiar udostępnienia szerokopasmowego internetu (za pośrednictwem łącz przewodowych i bezprzewodowych) 600 milionom obywateli w roku 2014. Ponieważ zakres tej inicjatywy można badać pod kątem sytuacji w UE, analiza taka mogłaby posłużyć jako źródło sprawdzonych rozwiązań i zostać omówiona przy okazji obrad okrągłego stołu UE – Indie, zorganizowanego przez Komitet⁽¹¹⁾.

4. Uwagi szczegółowe

4.1 Projekty będące przedmiotem wspólnego zainteresowania, wybrane przez Komisję do ewentualnego finansowania za pośrednictwem omawianych środków, to m.in.: szybkie sieci transeuropejskie łączące organy administracji publicznej, transgraniczne usługi administracji elektronicznej bazujące na w pełni interoperacyjnym serwisie identyfikacji i uwierzytelniania (procedury zakładania działalności gospodarczej, umowy transgraniczne, e-prawo, pomoc medyczna on-line, w szczególności radiodiagnostyka na odległość); zdalny dostęp do dziedzictwa kulturowego, bezpieczeństwo internetu dla małoletnich, ochrona małoletnich przed oszustwami w handlu elektronicznym, usługi w zakresie inteligentnej energii.

4.2 Projekty te przyczyniają się do wzrostu gospodarczego, zwiększania konkurencyjności gospodarki europejskiej (w tym małych i średnich przedsiębiorstw) i rozwoju jednolitego rynku, poprawiają jakość życia mieszkańców, ułatwiają funkcjonowanie firm i organów administracji, upowszechniają wzajemne połączenia między krajowymi sieciami telekomunikacyjnymi, ich interoperacyjność i dostęp do nich.

4.3 Komisja już wcześniej określiła podstawowe problemy, które trzeba rozwiązać w celu efektywnej realizacji założeń Europejskiej agendy cyfrowej⁽¹²⁾ (jednej z siedmiu inicjatyw przewodnich strategii „Europa 2020”). W tym kontekście EKES stwierdził: „Niedostateczna realizacja inicjatyw politycznych doprowadziła – z powodu fragmentacji i niedoinwestowania – do nasilenia się inercji w europejskiej gospodarce cyfrowej”⁽¹³⁾.

⁽¹⁰⁾ Więcej informacji na temat Zgromadzenia Agendy Cyfrowej: http://ec.europa.eu/information_society/digital-agenda/daa/index_en.htm.

⁽¹¹⁾ Zob. oświadczenie A.K. Bhargavy, dyrektora wykonawczego indyjskiej firmy telefonicznej MTNL (Manhagar Telephone Nigam Limited): „Aby zwiększyć penetrację szerokopasmowego internetu, wszechobecna infrastruktura musi wyprzedzić popyt. Jakość usług musi być wysoka, a koszty winny kształtować się na odpowiednio niskim poziomie”; Broadband Tech India, 12 września 2011 r.

⁽¹²⁾ COM(2010) 245 final/2.

⁽¹³⁾ Opinia EKES-u w sprawie europejskiej agendy cyfrowej, Dz.U. C 54 z 19.2.2011, s. 58.

4.4 Na szczególne wsparcie zasługują propozycje Komisji dotyczące realizacji inicjatyw finansowanych częściowo przez państwa członkowskie i ukierunkowanych na udostępnienie obywatelom UE zintegrowanej sieci pełnej treści i gwarantującej możliwość korzystania z pożytecznych usług. Wsparcie to powinno zostać udzielone, mimo że w propozycji nie ma mowy o europejskim elektronicznym dowodzie tożsamości (e-ID) dla każdego obywatela, który ułatwiłby świadczenie usług elektronicznych i prowadzenie handlu internetowego (kwestie te zostały już poruszone w jednym z zaleceń EKES-u⁽¹⁴⁾).

4.5 Instrument finansowy autorstwa Komisji może pomóc w likwidacji przeszkody, która jak dotąd ograniczała możliwości budowy solidnej infrastruktury. Infrastruktura usług cyfrowych oparta na samych funduszach strukturalnych lub środkach z programu na rzecz konkurencyjności i innowacji, przeznaczonych jedynie na realizację projektów pilotażowych, nie wystarczy, by zapewnić wystarczającą „masę krytyczną” dla rzeczywistego upowszechnienia usług cyfrowych. W chwili obecnej inwestycje w internet szerokopasmowy są w wielu regionach niewystarczające ze względu na brak konkurencji i wysoki poziom ryzyka rynkowego. Usługi publiczne są na tych obszarach słabo rozwinięte i brakuje im interoperacyjności ze względu na fragmentaryzację rozwiązań technicznych. Jeśli sytuacja nie ulegnie zmianie, nie będzie możliwe utworzenie prawdziwego jednolitego rynku cyfrowego, a wielu obywateli Europy pozostanie wykluczonych.

4.6 EKES uważa za istotne, by finansowane projekty były zgodne z zasadą neutralności technologicznej, która ma zasadnicze znaczenie dla prawdziwie otwartego internetu⁽¹⁵⁾.

4.7 Od wielu lat EKES wyraża głębokie przekonanie, iż bezwzględnie konieczne jest włączenie zapisów o dostępie do internetu do dyrektywy (zob. punkt 1.11) o usłudze powszechnej⁽¹⁶⁾. Stwierdza po raz kolejny, że Komisja nie bierze tego istotnego czynnika pod uwagę, a komisarz Neelie Kroes, odpowiedzialna za przegląd dotyczący zakresu świadczenia usług powszechnych, nie zgodziła się włączyć usług telekomunikacji mobilnej i dostępu do szybkiego internetu do zapisów rzeczonych dyrektywy⁽¹⁷⁾. Komisja opiera swoje wnioski na konsultacjach publicznych przeprowadzonych w marcu 2010 r., z których mają wynikać wysokie koszty dla branży i troska o ceny dla konsumentów w niektórych państwach członkowskich, gdzie usługi informatyczne nie są dostatecznie rozwinięte.

4.8 Zdziwiająca jest to, że z jednej strony Komisja wykazuje dużą wrażliwość, jeśli chodzi o umożliwienie Unii dokonania znaczącego postępu w dziedzinie jakości infrastruktury, a z drugiej strony jest bardzo ostrożna, jeśli chodzi o szansę na dostosowanie ustawodawstwa dotyczącego usług powszechnych w dziedzinie telekomunikacji, nad którym prace rozpoczęto już w roku 2002⁽¹⁸⁾.

⁽¹⁴⁾ Opinia EKES-u w sprawie europejskiej agendy cyfrowej, Dz.U. C 54 z 19.2.2011, s. 58.

⁽¹⁵⁾ Opinia EKES-u w sprawie neutralności sieci, Dz.U. C 24 z 28.1.2012, s. 139.

⁽¹⁶⁾ Opinia EKES-u w sprawie refleksji na temat usługi powszechnej w dziedzinie komunikacji elektronicznej, Dz.U. C 175 z 28.7.2009, s. 8; opinia EKES-u w sprawie europejskiej agendy cyfrowej, Dz.U. C 54 z 19.2.2011, s. 58; opinia EKES-u w sprawie pierwszego programu dotyczącego polityki w zakresie widma radiowego oraz w sprawie: „Internet szerokopasmowy w Europie: inwestycje na rzecz rozwoju opartego na technologiach szerokopasmowych”, Dz.U. C 107 z 6.4.2011, s. 53; a także wiele innych opinii.

⁽¹⁷⁾ Komunikat z dnia 23 listopada 2011 r., zob. IP/11/1400.

⁽¹⁸⁾ Dyrektywa o usłudze powszechnej 2002/22/WE z 7 marca 2002 r.

EKES ze zrozumieniem odnosi się do trudności ekonomicznych przywoływanych przez Komisję. Niemniej jednak podkreśla, że w oczekiwaniu na realizację przedmiotowego celu priorytetowego każdy obywatel powinien jak najszybciej uzyskać publiczny lub prywatny dostęp do sieci szerokopasmowej – w niskiej cenie i na bazie rozsądnych rozwiązań logistycznych.

Bruksela, 22 lutego 2012 r.

Przewodniczący
Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego
Staffan NILSSON
